

Εγχώριος λιγνίτης και φυσικό αέριο το βέλτιστο ενεργειακό μείγμα

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΓΛΥΣΤΡΑΣ

Τη διείσδυση του φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή με όρους και προϋποθέσεις ώστε να καθοριστεί νηφάλια μια άποψη για «το εθνικώς συμφέρον» Βέλτιστο Ενεργειακό Μείγμα με την παράλληλη αξιοποίηση του εγχώριου λιγνίτη, κλήθηκαν να εξετάσουν οι εκπρόσωποι του τεχνικού και επιστημονικού κόσμου, κατά τη διάρκεια της Διημερίδας που οργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας στις 9 και 10 Ιουνίου 2005 με θέμα «Λιγνίτης και Φυσικό Αέριο στην Ηλεκτροπαραγωγή της Χώρας». Η συζήτηση στο επίκαιο αυτό πρόβλημα, όπως

τόνισε ο Α΄ αντιπρόεδρος του ΤΕΕ Μανόλης Δρακάκης κηρύσσοντας την έναρξη της διημερίδας, πρέπει να διεξαχθεί υπό το φως της διεθνώς παραδεκτής αρχής ότι καμία μορφή ενέργειας δεν μπορεί και δεν πρέπει να δαιμονοποιείται ούτε και να εξιδανικεύεται. «Σε μια τέτοια συζήτηση δεν μπορεί να παραγγείζεται η αξία και η σημαντικότητα των λοιπών εγχώριων ενεργειακών πηγών δηλαδή του Υδροηλεκτρικού Δυναμικού και των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας» υπογράμμισε ο κ. Δρακάκης.

Στην εισήγηση της Οργανωτικής Επιτροπής τονίστηκε το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του ΤΕΕ για την ενέργεια και τους φυσικούς πόρους που επιβεβαιώθηκε πρόσφατα στην «Ατζέντα διαλόγου και συνεργασίας ΤΕΕ – Υπουργείου Ανάπτυξης». Αυτή, μεταξύ των άλλων, περιείχε την πρόταση για την εκπόνηση ενός εθνικού ενεργειακού σχεδιασμού, με ανάθεση στο ΤΕΕ του έργου της σύνταξης Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής της χώρας. Στόχος, ήταν η αναβάθμιση του ρόλου της Ελλάδας στα πλαίσια της ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (και αργότερα φυσικού αερίου) στην Ευρώπη και ιδιαίτερα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Απευθύνοντας χαιρετισμό στους συνέδρους εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας, ο βουλευτής Κοζάνης κ. **Μιχάλης Παπαδόπουλος**, είπε: «Για 50 χρόνια, ο λιγνίτης, έδινε και εξακολούθει και σήμερα να δίνει τα μεγαλύτερα ποσοστά παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Οι λιγνιτικές μονάδες σήμερα δίνουν το 60% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα σε ένα μέσο όρο ζήτησης φορτίου περίπου 7.580 Mwt.

Τα εκμεταλλεύσιμα αποθέματα σε λιγνίτη από την 1/1/2005 περίπου, θα έλεγα ότι είναι 1.200 εκατομμύρια τόνους λιγνίτης στην Πτολεμαΐδα, 330 εκατομμύρια τόνους λιγνίτης στη Φλώρινα, 250 εκατομμύρια τόνους λιγνίτης στη Μεγαλόπολη. Στα αποθέματά μας μπορούμε να υπολογίσουμε και τα ανεκμετάλλευτα κοιτάσματα της Ελασσόνας και της Δράμας.

Εκτιμούμε ότι το φυσικό αέριο είναι το καύσιμο που θα εξισορροπήσει το ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας με άμεσα, όμως, οφέλη τόσο στην εθνική οικονομία όσο και στο περιβάλλον. Ο αγωγός Bourgas-Αλεξανδρούπολη, μαζί με τη διασύνδεση του φυσικού αερίου Τουρκία-Ελλάδα-Ιταλία, είναι έργα εθνικής σημασίας που τα πίστεψε και τα δούλεψε αποτελεσματικά, θεωρώ μέχρι σήμερα, η σημερινή κυβέρνηση.

Με τις μονάδες του Λαυρίου, του Κερατσινίου και της Κομοτηνής, η συμμετοχή του φυσικού αερίου στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι κοντά στο 15%. Το ποσοστό αυτό θα αυξηθεί και άλλο, με την είσοδο της μονάδας των ΕΛΠΕ, και της ίδιας ισχύος μονάδας που θα έρθει στη «Μότορ Όιλ» στους Αγίους Θεοδώρους και θα λειτουργήσει περίπου το 2006.

Αν, λοιπόν, κινηθούμε σε λογικά επίπεδα ζήτησης, κυρίως των μεγάλων καταναλωτών θα έλεγα, τότε θα ξεπεράσουμε τις αντικειμενικές δυσκολίες επάρκειας ηλεκτρικής ε-

νέργειας για τα έτη 2005- 2006 που θεωρούνται και δυσκολότερα. Στους στόχους μας είναι η αξιοποίηση των μονάδων βάσεων λιγνίτη και διάνοιξη νέων ορυχείων όπως στη Δράμα και στην Ελασσόνα.

Η εγκατάσταση νέων μονάδων φυσικού αερίου που η συνολική τους ισχύς θα φτάσει σύντομα κοντά στο 30% και μαζί με το λιγνίτη θα εξασφαλίσουν επαρκή ηλεκτρική ενέργεια μεγαλύτερη του 90% των αναγκών μας. Επιπλέον -είπε ο κ. Παπαδόπουλος- το φυσικό αέριο μπορεί και πρέπει να χρησιμοποιηθεί και στους στημολεκτρικούς σταθμούς της ΔΕΗ με την πρόταξη στροβίλων φυσικού αερίου πριν από τους λειτουργούντες λέβητες με σκοπό τη βελτίωση του βαθμού απόδοσης των μονάδων κατά 4% περίπου που θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα.

«Η περαιτέρω ανάπτυξη των υδροηλεκτρικών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να συνεχιστεί έτσι ώστε οι μονάδες εφεδρείας να είναι επαρκείς και αξιόπιστες.

Στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πρέπει να γίνουν νέες επενδύσεις για να ανταποκριθούμε και στις ευρωπαϊκές Οδηγίες αλλά κυρίως γιατί αυτό σημαίνει καθαρή ενέργεια, προστασία του περιβάλλοντος και γενικότερα τόνωση της προσπάθειας για εξασφάλιση ενός υγιούς τρόπου ζωής.

Η κυβέρνηση κινούμενη μέσα στο πλαίσιο της νέας Οδηγίας του 2003 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οριστικοποίησε και δημοσίευσε τους κώδικες διαχείρισης συστήματος και συναλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας σε απόλυτη συμφωνία με τη ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ και τους εργαζομένους της.

Ακόμη προχωρεί με γρήγορους ρυθμούς η απελευθέρωση αγοράς φυσικού αερίου

που άμεσα θα κατοχυρωθεί νομοθετικά στη Βουλή.

Με αίσθημα υψηλής οικολογικής ευθύνης και κυρίαρχη αρχή πως όταν πρόκειται για το περιβάλλον η αντίληψη περί εθνικού συμφέροντος δεν πρέπει να είναι κοντόφθαλμη, θα συνεχίσουμε με βάση τις διεθνείς υποχρεώσεις μας στο Κιότο, τη χάραξη της ενεργειακής πολιτικής, στην οποία το εθνικό μας καύσιμο, ο λιγνίτης, μπορεί καλλιστα να συνυπάρξει με το φυσικό αέριο και άλλες πηγές.

Είμαι απόλυτα πεπεισμένος ότι η ενεργειακή πολιτική θα προσελκύσει νέους επενδυτές για την υλοποίηση των προγραμμάτων και των στοχεύσεών μας που θα δώσουν φτηνή, καθαρή ηλεκτρική ενέργεια, περιφερειακή ανάπτυξη και περισσότερες θέσεις εργασίας.

Σήμερα, η κυβέρνηση δεν αντιμετωπίζει

Θεματικές ενότητες

Σύμφωνα με την πρόταση του Γραφείου Ενέργειας και τη σχετική απόφαση της Διοικούσσης Επιτροπής, η διημερίδα με θέμα: «Λιγνίτης και Φυσικό Αέριο στην ηλεκτροπαραγωγή της χώρας» είχε τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- Ενεργειακή επάρκεια, επάρκεια αποθεμάτων και ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού.
- Ανταγωνιστικότητα και συμπληρωματικότητα λιγνίτη και φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή της χώρας: στρατηγικοί, οικονομικοί και τιμολογιακοί παράγοντες.
- Ηλεκτροπαραγωγή και κοινωνικοοικονομική (περιφερειακή) ανάπτυξη
- Ηλεκτροπαραγωγή και περιβάλλον – Νέες και αναβαθμισμένες τεχνολογίες.
- Ελληνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο για την ηλεκτρική ενέργεια – Διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας (Πρωτόκολλο του Κιότο κλπ.).
- Η συμμετοχή δημόσιων και ιδιωτικών φορέων στην ηλεκτροπαραγωγή της χώρας.

την απελευθέρωση της ενεργειακής αγοράς ως μία στείρα επιλογή της Ευρώπης, στα δεδομένα της οποίας άλλωστε είναι γνωστό ότι θα προσαρμοστούμε.

Οι συνεχίζομενες υψηλές τιμές του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές καθιστούν αναγκαίο τον προβληματισμό για την ασφάλεια της ενεργειακής τροφοδοσίας της χώρας, και υποχρεώνουν την ελληνική κυβέρνηση σε έναν προγραμματισμό για τη διασφάλιση της ηλεκτρικής ενέργειας για τα επόμενα χρόνια» κατέληξε ο εκπρόσωπος της ΝΔ.

Η εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κα **Ροδούλα Ζήση, μηχανικός και βουλευτής νομού Μαγνησίας, ανέφερε μεταξύ άλλων:** «Με τη διημερίδα αυτή, αναδεικνύεται ένα μείζον θέμα, της ενεργειακής πολιτικής της χώρας. Αναδεικνύεται ο προσδιορισμός της σωστής σχέσης ανάμεσα στον εγκώριο λιγνίτη και στο εισαγόμενο φυσικό αέριο, στο πλαίσιο κάλυψης των αναγκών της χώρας στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι η ενεργειακή μας πολιτική, όπως και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και των ΗΠΑ έχει μπροστά της να αντιμετωπίσει τρεις σημαντικές προκλήσεις. Πρώτον, τον κίνδυνο για την οικονομική και πολιτική ασφάλεια μας που θέτει η παγκόσμια εξάρτηση από το πετρέλαιο. Δεύτερον, τον κίνδυνο για το περιβάλλον της Γης από την κλιματική αλλαγή, που κατά κύριο λόγο προκαλείται από την καύση των ορυκτών καυσίμων. Τρίτον την έλλειψη πρόσβασης από τους αναπτυσσόμενους και κυρίως τους

φτωχούς λαούς σε σύγχρονες ενεργειακές υπηρεσίες αλλά και άλλα βασικά που απαιτούνται για την οικονομική ανάπτυξη που απολαμβάνουν οι πλούσιοι λαοί.

Οι προκλήσεις μπορεί να αντιμετωπιστούν από ένα μείγμα προσεκτικά στοχευμένων πολιτικών παρεμβάσεων που θα οικοδομηθούν πάνω στη λειτουργία των αγορών, σε δημόσιες και ιδιωτικές συμπράξεις για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης και για τη τεχνολογική ανάπτυξη. Και, τέλος, σε πολιτικές συνεργασίας που θα φέρουν σε κοινή πορεία επιμέρους ομάδες συμφερόντων. Πιστεύω ότι χρειάζεται η χώρα δραστική μείωση της κατανάλωσης του πετρελαίου. Δραστική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και συστηματική παρακολούθηση. Χρειάζεται όπου είναι δυνατόν συμμετοχή στη διεθνή ανάπτυξη και στην εφαρμογή καθαρών ενεργειακών τεχνολογιών, όπως και καθαρές εμπορικές συγχρονες διαδικασίες».

Αναφέρομενη στη χρήση του λιγνίτη σε συνδυασμό με το φυσικό αέριο η κα Ζήση είπε ότι θα πρέπει να βρούμε τη χρυσή τομή, να δούμε τι κάνουν και στις ΗΠΑ, που αξιοποιούν τα αέρια από το λιγνίτη ακόμα και το διοξείδιο του άνθρακα και με νέες τεχνολογίες το εναποθέτουν ανακυκλώνοντας τη χρησιμότητά του, την ωφέλειά του. Και κατέληξε:

«Πώς θα πορευθούμε; Ξέρω ότι οι εισηγήσεις και οι ειδικές επεξεργασίες των θεμάτων που έχετε κάνει θα δώσουν απαντή-

σεις σε αυτά τα ερωτήματα, δηλαδή πώς θα μπορέσουμε αυτή τη συνδυασμένη χρήση, παραγωγή και χρήση, θα έλεγα εγώ, γιατί κάποιοι επιμένουν ότι το φυσικό αέριο δεν πρέπει να μπει στην παραγωγή αλλά στη χρήση, να φτάσει στο θερμοϊδρων, δηλαδή, να φτάσει στον καταναλωτή, στον χρήστη. Υπάρχουν ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις παραγμέτρους τις οικονομοτεχνικές. Άλλα ωστόσο η ανάπτυξη στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας απεικονίζει και το γενικό επίπεδο της ανάπτυξης μίας χώρας και

άρα θα πρέπει να δούμε το συνδυασμό αυτών των δύο στην ηλεκτροπαραγωγή».

Εκ μέρους του ΚΚΕ απηγύθυνε χαιρετισμό ο μηχανικός **Νίκος Μπατιστάτος**, ο οποίος είπε ότι άποψη του ΚΚΕ είναι πως «καταρχήν η χρήση του φυσικού αερίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί εθνικό έγκλημα. Ουσιαστικά το φυσικό αέριο θα έπρεπε να υποκαθιστά τη θερμική ενέργεια που έχουν ανάγκη τα σπίτια, οι βιοτεχνίες, όλα αυτά που είναι μία πραγματικότητα.

Και θα υπήρχε και οικονομικό συμφέρον, διότι το φυσικό αέριο σήμερα στοιχίζει στο σπίτι σας, αν έχετε την κουζίνα σας με φυσικό αέριο, την μισή τιμή από ότι η ηλεκτρενέργεια. Παρ' όλο που η ηλεκτρενέργεια έχει την τιμή που παράγεται ακόμα από λιγνίτη, από ότι του φυσικού αερίου.

Θα υπήρχε βελτίωση του περιβάλλοντος, διότι θα υποκαθιστούσε τη χρήση ηλεκτρενέργειας με τη μισή παραγωγή ρύπων. Και γενικά θα έδινε μία καλύτερη ζωή στον ελληνικό λαό, στους εργαζομένους.

Αυτό αντίκειται στα συμφέροντα των κεφαλαιούχων οι οποίοι θέλουν ταχύτατα, σε 4-5 χρόνια να πάρουν τα κέρδη τους και από εκεί και πέρα όσα χρόνια ζει ο σταθμός να βγάζουν καθαρά κέρδη χωρίς χρεολύσιο, μόνο να βγάζουν κέρδος.

Νομίζω λοιπόν ότι και η ηλεκτρενέργεια περιλαμβάνεται στην όλη πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων, της κοινωνικής αδικίας, σε βάρος των λαϊκών παραγόντων προς όφελος του κεφαλαίου».